

**СИЛАБУС**  
**НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ»**

<b>Рівень вищої освіти</b>	Перший (бакалаврський) рівень
<b>Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми</b>	Для всіх спеціальностей ННІЕУПІТ
<b>Статус навчальної дисципліни</b>	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
<b>Курс, семестр</b>	2 курс, 1 семестр
<b>Трудомісткість</b>	120 год, 4 кредити ЄКТС
<b>Мова(и) викладання</b>	Державна
<b>ННІ / факультет, кафедра</b>	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій; кафедра публічного управління
<b>Контактні дані розробника</b>	<b>Шупта Ірина Миколаївна</b> , кандидат педагогічних наук., доцент доцент кафедри <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4); <i>e-mail:</i> iryna.shupta@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача на сайті ПДАУ:</i> <a href="https://www.pdau.edu.ua/people/shupta-iryna-mykolayivna">https://www.pdau.edu.ua/people/shupta-iryna-mykolayivna</a>
<b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>	Дати здобувачам вищої освіти знання про такий суспільний інститут як етика ділового спілкування. Втілюючись у правила поведінки, котрі передбачають прийняття рішень, що впливають на долю інших людей, особисту відповідальність за наслідки, зумовлені комунікативним впливом, етика ділового спілкування визначає здатність людини втілювати в життя індивідуальну професійну програму з урахуванням постійних змін у суспільних процесах.
<b>Компетентності</b>	<i>Загальні:</i> Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
<b>Результати навчання</b>	ПРН 1. Демонструвати базові навички гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПРН 2. Демонструвати вміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними та естетичними цінностями.
<b>Методи навчання</b>	<b>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</b> – <i>словесні методи:</i> лекція, розповідь, пояснення; – <i>наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування, спостереження; – <i>практичні методи:</i> робота з навчально-методичною літературою

	<p>(конспектування, тезування, анотування, есе, реферування).</p> <p><b>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності</b></p> <p>– <i>методи формування пізнавальних інтересів</i>: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти;</p> <p>– <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності</i>: роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки та зауваження.</p> <p><b>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання</b></p> <p>– <i>інтерактивні методи навчання</i>: дискусії, диспути, дебати;</p> <p>– <i>методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу</i>: стрічка подій;</p> <p>– <i>комп'ютерні, мультимедійні методи</i>: використання мультимедійних презентацій.</p> <p><b>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</b></p> <p>– <i>методи усного контролю</i>: опитування; бесіда; доповідь;</p> <p>– <i>методи письмового контролю</i>: самостійна робота; есе; творче завдання, тестування;</p> <p>– <i>методи самоконтролю</i>: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</p>
<p><b>Програма навчальної дисципліни</b></p>	<p>Тема 1. Спілкування як соціальний феномен</p> <p>Тема 2. Функції спілкування</p> <p>Тема 3. Невербальне спілкування</p> <p>Тема 4. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем</p> <p>Тема 5. Мистецтво правильно мислити та говорити</p> <p>Тема 6. Уміння слухати</p> <p>Тема 7. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими керівниками</p> <p>Тема 8. Конфлікти під час спілкування</p> <p>Тема 9. Ділове спілкування в процесі управління персоналом</p> <p>Тема 10. Службовий етикет. Моральні принципи та засад</p> <p>Тема 11. Щоденний етикет</p> <p>Тема 12. Імідж ділової людини</p> <p>Тема 13. Особливості міжнародного спілкування</p>
<p><b>Стратегія оцінювання результатів навчання</b></p>	<p>Оцінювання реалізується викладачем у відповідності до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПДАУ.</p> <p>Оцінювання здійснюється у відповідності до Робочої програми навчальної дисципліни (доступна здобувачам на платформі Moodle) згідно з критеріями за визначеними формами контролю результатів навчання, відображених у вигляді схеми нарахування балів за: виконання завдань на практичних заняттях; тести; самостійну роботу у формі підготовки глосарію та презентації.</p> <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – залік.</p>
<p><b>Політика навчальної дисципліни</b></p>	<p>щодо умов відвідування занять передбачає: відпрацювання пропусків занять, якщо вони мали місце з поважних причин; повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості, але не більше двох разів;</p>

	<p>повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки;</p> <p>щодо <i>правил поведінки на заняттях</i> передбачає: здобувачі повинні дотримуватися дедлайнів при виконанні завдань на практичних заняттях та у ході виконання завдань самостійної роботи; використання мобільних пристроїв не допускається;</p> <p>щодо <i>академічної доброчесності</i>: здобувачі керуються відповідними Положеннями ПДАУ та самостійно виконують навчальні завдання поточного та підсумкового контролю; обов'язково посилаються на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуються норм законодавства України про авторське право і суміжні права; надають достовірну інформацію про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; списування під час виконання завдань на практичних заняттях або в ході виконання контрольної роботи дає підстави викладачу оцінити діяльність здобувача на 0 балів;</p> <p>щодо <i>перезарахування результатів навчання, здобутих в інформальній та неформальній освіті</i>: здобувачі можуть самостійно або після консультацій з викладачем опанувати на онлайн-платформах або в інший спосіб навчальні програми (проекти), курси, що матиме підтвердження у вигляді сертифікату з визначенням кількості годин та тематикою занять. За наявності сертифікату окремі теми, що відповідають змісту навчальної програми та очікуваним результатам навчання можуть бути здобувачеві перезараховані згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.</p>
<p><b>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</b></p>	<p>Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми вивченню даної навчальної дисципліни передують наступні навчальні дисципліни «Громадянська освіта», «Історія України», «Українська мова» на рівні загальної середньої освіти.</p>
<p><b>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</b></p>	<p>на платформі Moodle розміщено:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– робоча програма навчальної дисципліни;</li> <li>– матеріали лекцій, завдання для практичних занять, завдання для виконання самостійної роботи, тести.</li> </ul>
<p><b>Рекомендовані джерела інформації</b></p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i> <i>Навчально-наукова література</i></p> <p>1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: навч. посіб. За наук. ред. О. О. Авраменко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 160 с. URL: <a href="http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/dilove_spilkuv_1.pdf">http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/dilove_spilkuv_1.pdf</a>. (дата звернення 10.08.23).</p> <p>2. Ділове спілкування: навчально-методичний комплекс дисципліни : електрон. навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» спеціальності 231 Соціальна робота. Укл.: О.І. Боковець. К. : КПІ ім. І. Сікорського, 2022. 62 с. URL: <a href="https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48219/1/Dilove.pdf">https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48219/1/Dilove.pdf</a>. (дата звернення 10.08.23).</p>

3. Какуріна І. І. Етика ділового спілкування»: конспект лекцій для студентів І курсу всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2015. 96 с. URL: [https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/08/metod\\_3157.pdf](https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/08/metod_3157.pdf). (дата звернення 10.08.23).

4. Кубрак О. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2002. 219 с. <https://studfile.net/preview/9839145/page:4/>. (дата звернення 10.08.23).

*Допоміжна*

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: навч. посібник. За наук. ред. О. О. Авраменко. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 160 с. URL: [http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki\\_pracevlasht/dilove\\_spilkuv\\_1.pdf](http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/dilove_spilkuv_1.pdf). (дата звернення: 15.08.2023).

2. Бралатан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. Професійна етика: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 252 с. URL: <https://textbook.com.ua/etika-ta-estetika/1473446683>. (дата звернення: 15.08.2023).

3. Ділове спілкування: навчально-методичний комплекс дисципліни: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» спеціальності 231 Соціальна робота. Укл.: О.І. Боковець. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 62 с. <http://surl.li/matok>. (дата звернення: 15.08.2023).

4. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування: навчально-методич. посіб. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228 с. URL: <http://surl.li/matjl>. (дата звернення: 15.08.2023).

5. Когут А., Савчук О. Етичне та правове регулювання поведінки парламентарів: міжнародний досвід та пропозиції для України (Policy Paper). URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28800.pdf>. (дата звернення: 15.08.2023).

6. Плотніченко С. Р. Основи ділового етикету та протоколу : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2021. 200 с. URL: [http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/15706/1/Plotnichenko\\_Svitlana.pdf](http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/15706/1/Plotnichenko_Svitlana.pdf). (дата звернення: 15.08.2023).

7. Прищак М. Д., Залюбівська О. М., Слободянюк О. М. Ділове спілкування : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2015. 128 с. URL: <http://surl.li/matlf>. дата звернення 10.08.23).

8. Статінова Н. П. Радченко С.Г. Етика бізнесу навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с. URL: [http://e-pidruchniki.com/book/8\\_Etika\\_biznesy.html](http://e-pidruchniki.com/book/8_Etika_biznesy.html). (дата звернення 10.08.23).

9. Шупта І. М. Роль та місце моральної компоненти в інформаційній структурі здоров'я державного службовця. Місцеве самоврядування в Україні: теорія та практика : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 грудня 2019 року. / за заг. ред. Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАА, 2019. С. 120-124.

10. Шупта І. М., Тихонова Д.О. Моральні та етичні проблеми в органах місцевого самоврядування: зарубіжний досвід: Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 19 травня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. С. 17-18.

	<p>11.Шупта І.М., Стеблійський В.О. Психологічне здоров'я державного службовця як морально-етична складова професійної діяльності. Публічне управління та адміністрування в Україні. Випуск 13/2019. С. 94-104.</p> <p style="text-align: center;"><b>Інформаційні ресурси мережі Інтернет</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Невербальні засоби спілкування: youtube. URL: <a href="http://surl.li/imqtr">http://surl.li/imqtr</a>. (дата звернення 10.08.23).</li> <li>2. Academy DTEK "Українська мова для бізнесу". Відеоурок №4: Ділове листування в месенджерах. URL: <a href="http://surl.li/mauaa">http://surl.li/mauaa</a>. (дата звернення 10.08.23).</li> <li>3. Етика ділового листування. <a href="http://surl.li/imrhc">http://surl.li/imrhc</a>. (дата звернення 10.08.23).</li> <li>4. Культура спілкування. Експертні інтерв'ю №7 : Платформа Активна Громада. URL: <a href="http://surl.li/mauhj">http://surl.li/mauhj</a>. (дата звернення 10.08.23).</li> <li>5. Медіаграмотність: практичні навички: URL: Prometheus – українська безоплатна платформа онлайн-освіти: <a href="http://surl.li/maujs">http://surl.li/maujs</a>. (дата звернення 10.08.23).</li> <li>6. Цифрова безпека та комунікація в онлайні : URL: <a href="https://vumonline.ua/course/digital-security-and-communication-online/">https://vumonline.ua/course/digital-security-and-communication-online/</a>. (дата звернення 10.08.23).</li> <li>7. <b>Відчуй: жестова мова для всіх: ВУМ (Відкритий Університет Майдану)</b> – дистанційна платформа громадянської освіти. URL: <a href="https://vumonline.ua/course/gesture-language/">https://vumonline.ua/course/gesture-language/</a>.(дата звернення 10.08.23).</li> </ol>
<b>Рік введення</b>	2023